

## Oponentský posudok dizertačnej práce MgA. Michala Kupilíka:

### Umělecké dílo v novomediálním transferu

Oponent: Prof. Ondrej Slivka ArtD.

V Bratislave 26. 11. 2017

#### Aktuálnosť témy:

Dizertačná práca MgA Michala Kupilíka je mi veľmi blízka vo všetkých jej skúmaných oblastiach. Môj absolventský film bol animovaným zamyslením nad obrazom Hieronyma Boscha *Kaukliar*. Vyučujem na VŠMU predmet *Dejiny výtvarného umenia* a v súčasnosti spolupracujem s *BIBIANOU-medzinárodným domom umenia pre deti*, kde sa interaktívnymi výstavami snažím mládeži priblížiť výtvarné umenie. Preto si túto dizertačnú prácu vysoko cením. Viem, ako je ťažké v dnešnej prívalovej vlne informácii („infopel-melu“) prilákať ľudí do galérie i múzeí. Pôvodné koncepcie inštalácií nemajú šancu konkurovať konkurenčným atrakciám virtuálneho sveta. Interaktívne doplnkové panely sa stávajú nevyhnutnosťou. Zároveň sú mi známe ekonomické mantinely, medzi ktorými sa naše galérie pohybujú. Často sa práve nové média nachádzajú až za nimi.

#### Teoretická časť

##### Metodika práce:

Autor si správne rozdelil problematiku do viacerých logických častí, ktoré plynulo na seba nadväzujú. Jednotlivé skúmané oblasti dostatočne detailne „rozpitáva“. Jazyk práce je zrozumiteľný i širšej verejnosti. Práca svojim obsahom ako aj rozsahom prekračuje stanovený objem. Text dopĺňa množstvo citácií a obrazového materiálu.

##### Výhrady

Na strane 56 píšete:

„Jak již název prozrazuje, ústředním tématem snímku se stává kůň, jehož vyobrazení prochází postupnou transformací – od nástěnných maleb starých 15 000 let před n. l. ze španělského jeskynního komplexu Lascaux až po Picasssova kubistického hracího koně, který se taktéž zrodil ve Španělsku, avšak již v roce 1949.“ Lascaux sa nachádza vo Francúzsku. Chyba je už v sprievodnom obrázku! V Španielsku je Altamira, prvá jaskyňa, kde objavili nástenné maľby (Mária de Sautuola). Nakoľko sa jedná o notoricky známu vec, určite to treba opraviť pred zverejnením!

Na strane 61 sa zasa píše:

„Jako hudební doprovod po celou dobu filmu přitakává Beethovenova varhanní Tokáta a fuga v d moll.“ Ak myslíte Toccatu a fúgu d moll (Dórsku), tak ju napísal J.S.Bach.

Autor sa pri písaní teoretickej práce opieral o veľké množstvo zdrojových materiálov. Ciele výskumu a jeho výsledky považujem za výborné a splnené.

**Praktická časť** dizertačnej práce má výborné tempo, nečakané zvraty, výtvarno-technické atrakcie, ale predsa mi trošičku v nej chýba vnútorná dejová línia. Očakávané zacyklenie a pointa sa dostaví až za titulkom End (dnes už nepoužívaným, ale kedysi temer povinným). Čo bolo pre mňa príjemným prekvapením. Dnes sa predsa filmy končia copyrightom (ktorý mimochodom u Vás chýba).

I keď ako Slováka by ma malo tešiť, že zdanlivý plnofarebný záver filmu sa točí okolo Andyho Warhola a jeho doby a pokračovanie dejín umenia je už iba konceptuálne naznačené, nečakal som od mladého autora skepsu ohľadom pokračovania príbehu dejín až po súčasnosť. Na prvý pohľad. Pri druhom pozretí som to už ale bral ako vyzývavú otázku bežnému konzumentovi umenia. Veď v umeleckom diele nesmie byť všetko dopovedané a jasné...

Každopádne klobúk dolu pred množstvom práce, ktorú bolo treba odrobiť! Rozanimovať rovných 100 obrazov je úžasný výkon. Ako vyplýva aj z teoretickej explikácie, dielo má dobre premyslenú štruktúru, i keď divák si ju pri prvom prezretí v návale vizuálnych zážitkov nemusí uvedomiť. Nie je to na škodu. Mám rád filmy, v ktorých i pri repríze je stále čo objavovať. Žiaľ, pri kinematografických dielach, ktorých významná časť driny je závislá na nových technológiách, pochopiteľne hrozí nebezpečie, že budúci diváci vôbec nedocenia lopotu, s akou bola táto snímka vytvorená, lebo nezastaviteľný technický pokrok umožní podobné animácie spraviť už bez mozoľov. Príkladom je automatické retušovanie pozadia v novej verzii Photoshopu. Preto si myslím, že autor v budúcnosti by sa mal menej spoliehať na „Waw efekt“ a viacej začať stavať na naratívnosti obrazu, súvislostiach, či príbehu vzniku zvoleného výtvarného diela.

Každopádne záverom posudku sa musím autorovi poďakovať za nadpriemerné množstvo sifyzovskej driny, ktorú venoval obom častiam dizertačnej práce a hlavne za úžasný svieži film, ktorý nás s grafickým vtipom prevedie tisícročiami dejín výtvarného umenia. Ďakujem!!!

Teoretická explikácia mi odpovedala temer na všetky otázky, ktoré sa počas sledovania praktickej práce natisli, ale keďže protokol mi prikazuje sa čo-to opýtať, tak iba na úplné ujasnenie:

Otázky:

1. V texte ohľadom prezentácie výtvarných diel ste viackrát mali výhrady ku chronologickej prezentácii výtvarného umenia našimi galériami. Považujete ju za tradičnú. Nakoniec ale i Vy sám ste sa rozhodli pre tento tradičný spôsob dramaturgickej výstavby. V texte spomínate, že dosiaľ sa takáto snímka neobjavila. Skutočne Vás zatiaľ nikto nepredbehol?
2. Nie je prezentácia notoricky známych diel už pomaly nosením dreva do lesa? Neplánujete v budúcnosti takýmto spôsobom svetu spropagovať radšej české a slovenské výtvarné umenie?

Predloženú dizertačnú prácu odporúčam prijať a MgA. Michalovi Kupilíkovi udeliť titul PhD.

V Bratislave 27. novembra 2017

Prof. Ondrej Slivka ArtD.